

UCHWAŁA NR 128/XV/12

**RADY POWIATU W OTWOCKU
z dnia 31 stycznia 2012 r.**

**w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Otwockiego
na lata 2012-2015**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 1 ust., art. 2 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.), w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012 – 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Otwocku.

§ 3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Otwocku.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

uchwała Rady Powiatu w Otwocku

z dnia 31 stycznia 2012 r.

Przewodniczący Rady

Tomasz Ałtowski

Uzasadnienie

Samorządy województw, powiatów i gmin znalazły się w gronie podmiotów zobligowanych do realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Nowe obowiązki jednostek samorządu terytorialnego określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128). Znajduje się w nich między innymi obowiązek opracowania lokalnych programów promocji zdrowia psychicznego.

Opracowany program ma na celu w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności do świadczeń z zakresu zdrowia psychicznego
- 2) promocję zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym
- 3) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
- 4) upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Zdrowie psychiczne jest jednym z czynników składającym się na dobrostan jednostki i społeczeństwa. Działania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Otwockiego na lata 2012-2015 mają się przyczynić do podniesienia poziomu wiedzy oraz poprawy stanu zdrowia lokalnej społeczności.

Projekt programu został opracowany przez Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego powołany uchwałą CL/58/11 Zarządu Powiatu w Otwocku z dnia 13 grudnia 2011 r.

Przewodniczący Rady

Tomasz Artowski

**PROGRAM OCHRONY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO DLA POWIATU
OTWOCKIEGO
na lata 2012-2015**

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy i cel opracowania

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128) na powiat zostało nałożonych szereg działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej. Opracowanie powiatowego programu ochrony zdrowia psychicznego pozwoli stworzyć warunki do rozwiązywania problemów z zakresu chorób psychicznych na poziomie lokalnym, odpowiednio dostosowanych do potrzeb danej społeczności. Podstawowym zadaniem jest tworzenie i systemowy rozwój środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Do głównych założeń NPOZP należą: zapewnienie lepszego dostępu do opieki psychiatrycznej i odwykowej dla populacji lokalnej (50-200 tys. mieszkańców), gdzie podstawowymi formami opieki psychiatrycznej i odwykowej są poradnie oraz inne formy opieki środowiskowej (oddziały dzienne, zespoły opieki środowiskowej, ośrodki interwencji kryzysowych, placówki rehabilitacyjne i formy zakwaterowania chronionego) oraz opieka szpitalna, która jest sprawowana głównie w oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych. Duże szpitale psychiatryczne wg założeń powinny ulec zmniejszeniu i przekształceniu w jednostki specjalistyczne. Odległość miejsca zamieszkania pacjenta od oddziału całodobowego powinna być jak najmniejsza. Istotnym założeniem programu ochrony zdrowia psychicznego jest kompleksowe podejście, które swym zakresem będzie obejmowało zapewnienie potrzebującym opieki i leczenia, a także wielostronne działania informacyjno-edukacyjne na rzecz całej lokalnej społeczności, których celem powinno być promowanie zdrowia psychicznego, zapobieganie chorobom psychicznym, oraz wkład w rozwiązywanie problemów związanych z napiętnowaniem osób chorych i wpływ na korzystną zmianę obrazu osób na nie cierpiących.

1.2. Definicja zdrowia

Zdrowie należy do tych wartości, których nie można określić w kategoriach ilościowo wymiernych. W literaturze istnieją dziesiątki definicji określających zdrowie, tworzone zarówno przez filozofów, etyków, jak i prawników, socjologów, czy psychologów, a także osób z kręgu nauk medycznych. Światowa Organizacja Zdrowia podaje następującą definicję: „zdrowie jest to stan pełnego fizycznego, psychicznego i społecznego dobrostanu, a nie tylko brak choroby lub ułomności”. To odejście od biomedycznego modelu zdrowia nadaje mu nowy, szerszy charakter, który kładzie nacisk zarówno na aspekty psychiczne jak i fizyczne życia a także podkreśla rolę zaangażowania

człowieka w jego środowisko życia. Powyższa definicja wskazuje na nieodłączne elementy (wymiary) wspólnie ze sobą oddziałujące, wpływające na stan naszego zdrowia.:"

- a) zdrowie fizyczne (somatyczne) – prawidłowe funkcjonowanie organizmu, jego poszczególnych narządów i układów,
- b) zdrowie psychiczne, w obrębie którego można wyróżnić:
 - zdrowie umysłowe (mentalne) – zdolność do logicznego i jasnego myślenia,
 - zdrowie emocjonalne – zdolność do rozpoznawania przeżywanych uczuć i wyrażania ich w adekwatny sposób oraz umiejętność radzenia sobie ze stresem, napięciami, lękami, depresją,
- c) zdrowie społeczne – zdolność do utrzymywania prawidłowych relacji interpersonalnych,
- d) zdrowie duchowe – u niektórych ludzi jest związane z wyznawaną religią, u innych dotyczy zasad i sposobów utrzymywania wewnętrznego spokoju". (K. Borzucka-Sitkiewicz *„Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Przewodnik dla edukatorów zdrowia”, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006, str. 9-10).*

Zdrowie psychiczne natomiast jest definiowane przez WHO jako „stan dobrego samopoczucia, w którym człowiek wykorzystuje swoje zdolności, może radzić sobie ze stresem w codziennym życiu, może wydajnie i owocnie pracować oraz jest w stanie wnieść wkład w życie danej wspólnoty”.

2. Ochrona zdrowia psychicznego

2.1. Podstawy prawne ochrony zdrowia psychicznego w Polsce oraz realizacji zadań

2.1.1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 20 października 1994 r.) „ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. (...) W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.” Zgodnie z ww. ustawą ochrona zdrowia psychicznego obejmuje zadania z zakresu:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych,

a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego są podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla ich zdrowia psychicznego. Działania te w szczególności obejmują:

- stosowanie zasad ochrony zdrowia psychicznego w pracy szkół, placówek systemu oświaty, placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz w jednostkach wojskowych,
- tworzenie placówek rozwijających działalność zapobiegawczą, przede wszystkim poradnictwa psychologicznego, oraz placówek specjalistycznych, z uwzględnieniem wczesnego rozpoznania potrzeb dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego,
- wspieranie grup samopomocy i innych inicjatyw społecznych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozwijanie działalności zapobiegawczej w zakresie ochrony zdrowia psychicznego przez zakłady opieki zdrowotnej,
- wprowadzenie zagadnień ochrony zdrowia psychicznego do programu przygotowania zawodowego osób zajmujących się wychowaniem, nauczaniem, resocjalizacją, leczeniem i opieką, zarządzaniem i organizacją pracy oraz organizacją wypoczynku,
- podejmowanie badań naukowych służących umacnianiu zdrowia psychicznego w działalności publicznych środków masowego przekazu, a zwłaszcza w programach radiowych i telewizyjnych.

Niniejsza ustawa narzuca na samorząd powiatu realizację zadań związanych z promocją zdrowia psychicznego, zapobieganiem schorzeniom psychicznym oraz zapewnieniem osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej pomocy zdrowotnej i innych form pomocy niezbędnych do życia w społeczeństwie.

Powiat jako jednostka samorządu terytorialnego wykonuje zadania o charakterze ponadgminnym.

Do zadań powiatu z zakresu ochrony zdrowia należy:

- organizowanie programów z zakresu promocji zdrowia,
- umieszczanie chorych na gruźlicę w odpowiednich zakładach leczniczych, na podstawie wniosku poradni przeciwgruźliczej,
- działalność w zakresie zapobiegania zaburzeniom psychicznym, promowaniu zdrowia psychicznego i zapewnienie leczenia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności oraz zapewnienie świadczeń z zakresu rehabilitacji

zawodowej i społecznej,

- prowadzenie działań ograniczających występowanie niepełnosprawności oraz pomoc w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

2.1.2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128)

W dokumencie tym przedstawiono dokładną strategię i harmonogram działań dla poszczególnych podmiotów realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

2.1.3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

Ustawa ta normuje kwestie dotyczące zadań w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zasad postępowania z osobami, które zostały dotknięte przemocą w rodzinie oraz zasady normujące postępowanie z osobami, które stosują przemoc w rodzinie.

2.1.4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

Ustawa ta reguluje m. in. zasady i sposoby powstawania oraz działania ośrodków, które mają być wsparciem dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Do zadań własnych powiatu należy prowadzenie powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi oraz kobiet w ciąży z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy oraz ośrodków dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które są realizowane w ramach zadań zleconych.

2.1.5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

2.1.6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)

2.1.7. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.)

2.1.8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214 poz. 1407 z późn. zm.)

2.2. Formy wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi

2.2.1. Środowiskowy dom samopomocy

Jest to jednostka organizacyjna pomocy społecznej, która działa na zasadach zadań zleconych samorządom, fundacjom, stowarzyszeniom, a także organizacjom pozarządowym. Jest formą oparcia społecznego dla osób przewlekłe chorych psychicznie lub głębiej niepełnosprawnych

intelektualnie. Zapewnia on formy wsparcia półstacjonarnego takie jak:

- trening umiejętności życia codziennego,
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- terapia zajęciowa,
- poradnictwo psychologiczne i socjalne, psychoedukacja.

Środowiskowe domy samopomocy świadczą usługi, które są dostosowane do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi. Do usług tych należą m. in. praca socjalna, psychoterapia, rehabilitacja lecznicza oraz społeczna i zawodowa, organizacja czasu wolnego, usprawnienia. Stanowią one oparcie dla rehabilitacji psychiatrycznej w środowisku, gdyż proponują konkretne programy rehabilitacyjne, które uwzględniają wspierania uczestników w czasie zajęć w trudnym okresie jakim jest dla niego i jego otoczenia okres powrotu do aktywnego życia w społeczeństwie. Pomoc osobom przebywającym w ŚDS polega przede wszystkim na kształtowaniu przez terapeutów zachowań akceptowanych przez otoczenie, wyrabianie nawyków celowej aktywności, treningu w samodzielnym funkcjonowaniu.

Na terenie powiatu otwockiego znajdują się następujące Środowiskowe Domy Samopomocy dla osób chorych psychicznie:

- Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Otwocku przy ul. Pułaskiego 5a – dysponuje 40 miejscami – uczestnicy domu biorą udział w terapiach indywidualnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb, co daje możliwość sprawnego funkcjonowania w środowisku bez potrzeby umieszczania w Domu Pomocy Społecznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Karczewie – dysponujący 25 miejscami,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Radiówku (gm. Wiązowna) – dysponujący 20 miejscami.

2.2.2. Dom pomocy społecznej

Instytucja świadcząca na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb. Domy pomocy społecznej mogą być przeznaczone dla: osób starszych, osób przewlekle chorych (somatycznie i psychicznie), dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (do 30 roku życia), osób niepełnosprawnych fizycznie, matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W powiecie otwockim siedzibę mają następujące Domy Pomocy Społecznej dla osób przewlekle chorych psychicznie: Dom Pomocy Społecznej „Anielin” z siedzibą w Karczewie dysponujący

28 miejscami, Dom Pomocy Społecznej w Otwocku przy ulicy Konopnickiej 15/17, Dom Pomocy Społecznej w Otwocku przy ulicy Moniuszki 41, Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” przy ulicy Zagłoby 8/10.

2.2.3. Mieszkania chronione

Mieszkania chronione są świadczeniami niepieniężnymi z pomocy społecznej, które przygotowują osoby w nich przebywające (osoby w trudnej sytuacji życiowej, niepełnosprawne bądź chore) do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz integracji z nim, bądź zastępuje pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

2.2.4. Warsztaty terapii zajęciowej

Jest to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji zawodowej oraz społecznej w zakresie przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Terapia realizowana jest na podstawie indywidualnie dobranego programu rehabilitacji.

Na terenie powiatu otwockiego działają następujące Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób chorych psychicznie:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Otwocku działające przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło (z siedzibą przy ul. Moniuszki 41) – dysponują 41 miejscami, 8 pracownikami (pracownia plastyczna, ceramiczna, tkacka, wikliniarska, stolarska, kulinarna, ogrodnicza, gospodarstwa domowego),
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Józefowie działające przy Spółdzielni Inwalidów „Techniczna” z siedzibą przy ul. Słonecznej 15 – dysponują 30 miejscami, 6 pracownikami („szkoła życia”, pracownia plastyczna, pracownia wzornictwa i rękodzieła artystycznego, pracownia zajęć użytecznych, pracownia rehabilitacji i usprawniania fizycznego, pracownia „wielobranżowa”). Dla każdego z uczestników zostaje opracowany indywidualny program rehabilitacyjny dostosowany do możliwości zdeterminowanych stopniem i rodzajem niepełnosprawności,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Radiówku działające przy Stowarzyszeniu Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie „Jesteśmy” z siedzibą w Duchnowie przy ul. Wspólnej 46 (gm. Wiązowna) – dysponują 25 miejscami, 5 pracownikami (pracownia rękodzieła, gospodarstwa domowego, stolarska, muzyczno-teatralna, multimedialno-społeczna).

2.2.5. Zakłady aktywności zawodowej

Zakłady aktywności zawodowej są tworzone w celu zatrudniania osób niepełnosprawnych, które zostały zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności. Osoby te poprzez rehabilitację

zawodową i społeczną zostają przygotowane do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia w otwartym środowisku.

2.2.6. Zakłady Pracy Chronionej

Są to zakłady pracy, których powstanie ma na celu pomoc osobom niepełnosprawnym pod względem fizycznym bądź umysłowym umożliwienie uzyskania niezależności poprzez znalezienie pracy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami jest to taki zakład, który prowadzi działalność przez co najmniej 12 miesięcy i zatrudnia nie mniej niż 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz osiąga przez okres 6 miesięcy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych na poziomie: co najmniej 40%, w tym co najmniej 10% ogółu zatrudnionych stanowić muszą osoby zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności bądź co najmniej 30% w przypadku gdy pracodawca zatrudnia osoby niewidome lub psychicznie chore, albo upośledzone umysłowo zaliczane do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

W powiecie otwockim funkcjonuje 6 zakładów, które mają statut Zakładu Pracy Chronionej.

Lp.	Nazwa Zakładu Pracy Chronionej	Gmina	Ilość zatrudnionych osób	Ilość osób niepełnosprawnych (w tym chorzy psychicznie)	Ilość zatrudnionych osób chorych psychicznie
1.	Fabryka Kabli „Madex”	Wiązowna	108	38	-
2.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe „Tabit” sp. z o.o.	Wiązowna	30	20	4
3.	P.P.H „Jolanda”	Wiązowna	39	19	12
4.	„Agro-Chemat”	Wiązowna	38	29	14
5.	Spółdzielnia Inwalidów „Techniczna”	Józefów	54	35	8
6.	Produkcja folii „Ewa”	Ostrów, gm. Celestynów	b.d.	b.d.	b.d.

Dodatkowo firma „Super Drob SA”, która nie posiada statutu zakładu pracy chronionej, zatrudnia 1083 osoby, w tym 29 osób niepełnosprawnych, w tym 3 osoby chore psychicznie.

2.2.7. Centrum integracji społecznej

Jest to jednostka, która realizuje reintegrację zawodową i społeczną osób, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osób chorych psychicznie. Ww. zadania są realizowane poprzez kształcenie umiejętności, które pozwalają na pełnienie ról społecznych oraz osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,

nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych, naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb we własnym zakresie oraz uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi dobrami.

2.2.8. Centrum Pomocy Rodzinie

Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej wykonującą zadania z zakresu pomocy rehabilitacji społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie to jednostka organizacyjna powiatu wykonująca zadania własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej z zakresu pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Zadania PCPR w miastach na prawach powiatu wykonują miejskie ośrodki pomocy społecznej (miejskie ośrodki pomocy rodzinie). Udzielane wsparcie ma pomóc osobom i rodzinom odzyskać zdolność do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i społeczności lokalnej.

W powiecie otwockim działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Otwocku przy ul. Komunardów 10.

2.2.9. Zespół Poradnictwa Rodzinnego

Jest to komórka organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku. Realizuje zadania w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, psychoterapii oraz poradnictwa prawnego. Poradnictwo kierowane jest do mieszkańców powiatu otwockiego o wielokierunkowej działalności w zakresie pomocy rodzinie w kryzysie.

3. Charakterystyka psychiatrycznej opieki zdrowotnej w Polsce

Jak już wyżej wspomniano „Zdrowie psychiczne jest częścią ogólnego zdrowia i oznacza nie tylko stan niewystępowania zaburzeń czy chorób psychicznych, lecz także posiadanie potencjału psychicznego (umiejętności oraz postaw osobistych i społecznych), które:

- umożliwiają człowiekowi zaspokajanie swoich potrzeb, osiąganie sukcesów, czerpanie radości i satysfakcji z życia,
- zwiększają jego zdolność do rozwoju i uczenia się, radzenia sobie ze zmianami i pokonywania trudności,
- sprzyjają nawiązywaniu i utrzymywaniu dobrych relacji z innymi ludźmi oraz aktywnemu udziałowi w życiu społecznym”. (*„Zdrowie psychiczne. Zagrożenia i promocja” Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2000*).

Ta definicja wykracza poza stany chorobowe jednocześnie akcentując znaczenie stanów pozytywnych. Należy podkreślić, że ludzie różnią się między sobą nie tylko stopniem nasilenia zaburzeń, lecz także poziomem zdrowia, a co za tym idzie odpornością na zaburzenia. W związku

z tym bardzo istotna staje się profilaktyka. Dobry stan zdrowia psychicznego obywateli pozytywnie wpływa na ich dobrobyt, poczucie narodowej solidarności i sprawiedliwości społecznej. Według statystyk w Polsce od lat 90tych stale wzrasta liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, a obecny stan pomocy osobom z zaburzeniami opiera się na nierównomiernie rozłożonych szpitalach psychiatrycznych, co skutkuje brakiem jednakowego dostępu do usług specjalistów. Jednocześnie wskazują się na wzrost deficytu kadr oraz środków w psychiatrycznej opiece zdrowotnej. W związku z powyższym należy intensywniej rozwijać formy pośrednie leczenia psychiatrycznego, zwiększyć kadrę specjalistów psychiatrów, pielęgniarek, psychologów, pracowników socjalnych, terapeutów zajęciowych.

Wg danych z 2010 roku przedstawionych przez J. Heitzmana (Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, Nauka 4/2010 s. 53-59) w Polsce:”

- ok 1,5 mln obywateli regularnie zgłasza się do placówek leczenia psychiatrycznego,
- ok. 40% obywateli odczuwa w ciągu życia potrzebę psychiatrycznej i psychologicznej pomocy,
- o 73% wzrósł wskaźnik osób zgłaszających się z zaburzeniami psychicznymi do opieki ambulatoryjnej (dane z lat 1997-2006),
- o 41% wzrósł wskaźnik wymagających opieki całodobowej,
- do poradni i szpitali najczęściej trafiają osoby z depresją, zaburzeniami lękowymi i schizofrenią,
- do szpitali najczęściej trafiają osoby z zaburzeniami alkoholowymi i depresją,
- tygodniowo do statystycznej poradni zgłasza się ok. 100 pacjentów,
- miesięcznie do statystycznej Poradni Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży zgłasza się ok. 100 pacjentów z zaburzeniami związanymi z agresywnym zachowaniem, odżywianiem oraz tłumieniem negatywnych emocji.”

Według specjalistów Instytutu Psychiatrii i Neurologii Polska psychiatryczna opieka zdrowotna charakteryzuje się następującymi cechami:

- nierównomiernie rozmieszczona baza szpitalna,
- nadmierna koncentracja łóżek w dużych szpitalach psychiatrycznych,
- duży odsetek osób przewlekłe chorych oraz pacjentów przebywających w szpitalach ze względów społecznych,
- zbyt mała liczba środowiskowych form opieki nad pacjentami chorymi (np. w odpowiednich domach pomocy społecznej, czy zakładach opiekuńczo leczniczych),
- duża odległość większych szpitali od miejsca zamieszkania pacjentów przez co dostęp do

opieki staje się utrudniony,

- nierównomierne rozmieszczenie kadr specjalistycznych w poszczególnych regionach naszego kraju,
- zbyt małe wydatki na ochronę zdrowia psychicznego w porównaniu z innymi dziedzinami.

Z badań przeprowadzonych przez CBOS w 2008 r. wynika, iż 72% Polaków uważa, że istniejące w Polsce warunki życia stanowią zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Zdanie takie dominuje zarówno w grupie osób znajdujących się w trudnym położeniu społeczno-ekonomicznym (bezrobotni, renciści, osoby o niskich dochodach), jak i wśród osób o lepszym statusie materialnym. Wśród czynników mających największy wpływ na nasze zdrowie psychiczne Polacy wymieniali: brak pracy, bezrobocie (62%), kryzys rodzinny (53%), nadużywanie alkoholu i narkotyków (43%), bieda (37%), niepewność jutra (24%), nadmierny pośpiech, tempo życia (20%).

4. Charakterystyka najczęstszych dolegliwości psychicznych

4.1. Klasyfikacja zaburzeń

W Polsce obowiązują międzynarodowa klasyfikacja zaburzeń, która została opracowana przez Międzynarodową Organizację Zdrowia (ICD-10), która obejmuje następujące kategorie diagnostyczne:

- organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi,
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (behawioralne) spowodowane spożywaniem substancji psychoaktywnych, (określa typ substancji, któremu następnie został przypisany jeden z listy typów interakcji – użycie szkodliwe, zatrucie, uzależnienie, zespół abstynencyjny z majaczeniem lub bez, psychozy ostre, psychozy późne i rezydualne),
- schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizoidalne) i urojeniowe,
- zaburzenia nastroju (afektywne),
- zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną (somatoform),
- zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi,
- zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych,
- upośledzenie umysłowe,
- zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego),
- zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym,
- nieokreślone zaburzenia psychiczne. (*Adam Bilikiewicz, Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zagadnienia nazewnictwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL*).

5. Charakterystyka powiatu

Powiat otwocki znajduje się w środkowej części województwa mazowieckiego. W skład powiatu wchodzi 3 miasta (Józefów, Otwock, Karczew) oraz 135 wsi położonych w 6 gminach: jednej gminie miejsko-wiejskiej – Karczew oraz w 5 gminach wiejskich: Celestynów, Kołbiel, Osieck, Sobienie-Jeziory, Wiązowna. Teren powiatu otwockiego łącznie zajmuje powierzchnię 615 km². Od północy i wschodu powiat otwocki graniczy z powiatami warszawskim i mińskim, od zachodu ograniczony jest na długość 38 km rzeką Wisłą, a od południa graniczy z powiatem garwolińskim. Na terenie powiatu otwockiego mieszka łącznie ponad 119 tysięcy osób, wg danych GUS z dnia 30.06.2010 r. 120.198 osób (57.534 kobiet i 62.664 mężczyzn) z czego 74.457 osób mieszka w mieście, a 45.631 osób na wsi.

6. Ochrona zdrowia w powiecie otwockim

Na terenie powiatu otwockiego działają następujące publiczne placówki szpitalne:

- Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Otwocku – ul. Batorego 44,
- Mazowieckie Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku – ul. Narutowicza 80,
- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. Prof. A. Grucy w Otwocku – ul. Konarskiego 13,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Specjalistyczny MSWiA w Otwocku – ul. Prusa 1/3,
- NZOZ Mazowieckie Centrum Neurorehabilitacji i Psychiatrii filia w Zagórzcu – gm. Wiązowna oraz filia w Józefowie (ul. 3-go Maja 127), filia w Otwocku (ul. Borowa 16/13).

Podstawowa opieka zdrowotna na terenie powiatu udzielana jest przez 5 publicznych oraz 9 niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. W 2009 r. wg danych GUS na jednego mieszkańca powiatu udzielono 5,8 porady w Zakładach Opieki Zdrowotnej. Porady specjalistyczne realizują publiczne i niepubliczne placówki opieki zdrowia. W powiecie otwockim w 2009 roku funkcjonowało 60 poradni specjalistycznych we wszystkich podstawowych specjalnościach. Najwięcej – 17 poradni – było dostępnych rehabilitacji medycznej, 11 poradni funkcjonowało w położnictwie i ginekologii, po 6 w okulistyce i otolaryngologii, po 3 w alergologii i kardiologii. W specjalnościach chirurgii ogólnej, diabetologii, psychiatrii z uzależnieniami oraz w reumatologii funkcjonowała jedynie 1 poradnia w powiecie.

Wykaz placówek podstawowej opieki zdrowotnej działających na terenie powiatu otwockiego:

- ZPZOZ ul. Batorego 44, 05-400 Otwock (miejsce udzielania świadczeń: ul. Mickiewicza 8, ul. Armii Krajowej 3),

- SPZOZ Przychodnia Miejska, ul. Skłodowskiej 5/7, 05-420 Józefów,
- Zespołowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych s. c. w Wiązownie, ul. Lubelska 36, 05-462 Wiązowna,
- NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego w Gliniance, ul. Napoleńska 53, 05-408 Glinianka,
- SPZOZ w Celestynowie, ul. Regucka 5, 05-430 Celestynów,
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Lecznictwa Otwartego w Karczewie, ul. Warszawska 28, 05-480 Karczew (dodatkowy oddział w Sobiekursku 37),
- SPZOZ w Kołbieli, ul. Szkolna 1, 05-340 Kołbiel,
- NZOZ Centrum Medyczne Nad Świdrem, ul. Kołłątaja 50, 05-402 Otwock,
- SPZOZ w Sobieniach Jeziorach, ul. Tysiąclecia 2, 08-443 Sobienie Jeziory (dodatkowy oddział w Warszawicach),
- ZOZ Przychodnia Przychodnia Lekarsko-Stomatologiczna – ul. Geislera 3a, 05-400 Otwock,
- Rodzinne Centrum Zdrowia, ul. Grunwaldzka 13, 05-402 Otwock,
- NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Centrum”, ul. Andriollego 36, 05-400 Otwock,
- Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej NZOZ TM-Med s. c. - ul. Wyspiańskiego 3, 05-400 Otwock,
- NZOZ „Przychodnia Rodzinna” w Osiecku, ul. Rynek 1. 08-445 Osieck.

6.1. Ochrona zdrowia psychicznego w powiecie otwockim

Na terenie powiatu otwockiego mają siedzibę następujące placówki, które posiadają zakontraktowane usługi w Narodowym Funduszu Zdrowia w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

Lp.	Nazwa Placówki	Adres	Kontakt	Zakres usług
1.	Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży w Zagórz	Zagórze, gm. Wiązowna	22/789 90 06	- świadczenia w oddziale psychiatrycznym dla dzieci i młodzieży, - świadczenia w hostelu dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Hostel. Ośrodek rehabilitacji socjopsychiatrycznej), - świadczenia w izbie przyjęć szpitala, - świadczenia w oddziale dziennym psychiatrycznym rehabilitacji dzieci i młodzieży, - świadczenia w oddziale leczenia zaburzeń nerwicowych dzieci i młodzieży, - świadczenia w oddziale/ośrodku rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych i z współistniejącymi zaburzeniami psychotycznymi (realizowane

				Otwock, ul. Borowa 6/12), - świadczenia w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży.
2.	SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Otwocku	Otwock, ul. Prusa 1/3	22/788 32 07	- świadczenia w oddziale/ośrodku leczenia uzależnień - świadczenia w oddziale leczenia zaburzeń nerwicowych, - <u>świadczenia w oddziale/ ośrodku leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji).</u>
3.	NZOZ Mazowieckie Centrum Neurorehabilitacji i Psychiatrii	Józefów, ul. 3 Maja 127	22/789 50 13	- świadczenia w izbie przyjęć szpitala, - świadczenia w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. - całodobowy oddział dziecięcy i młodzieżowy działające w trybie ostrym
4.	ZPZOZ w Otwocku	Otwock, ul. Batorego 44	22/779 30 26 22/788 88 41	- świadczenia w oddziale dziennym terapii uzależnienia od alkoholu (ul. Mickiewicza 8), - poradnia leczenia uzależnień (ul. Mickiewicza 8). - poradnia zdrowi psychicznego (ul. Mickiewicza 8).

6.2. Diagnoza środowiska

Starostwo powiatowe w Otwocku nie posiada bazy danych określającej ilość osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkujących na terenie powiatu otwockiego. Dostępne są jedynie informacje z niektórych jednostek, które mają w swoim zakresie pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Według danych Poradni Zdrowia Psychicznego, która ma siedzibę w Otwocku przy ul. Mickiewicza 8, w 2009 roku przyjęto do rejestru 1111 osób i wykonano 7261 badań, natomiast w 2010 roku:

- poradnia wykonała 6752 badania,
- zarejestrowano 952 osoby (z tego 143 osoby były mieszkańcami wsi),
- 481 osób wymaga ścisłej opieki poradni,
- rozpoznano 430 przypadków schizofrenii F20,
- 29 przypadków z zespołami schizofrenopodobnymi (F21 do F29),
- u 207 osób rozpoznano zaburzenia psychiczne na tle organicznego uszkodzenia mózgu (F00 do F09),
- 49 osób z epizodami depresyjnymi (F30 do F32),
- 102 osoby z depresjami psychotycznymi (choroba afektywna jednobiegunowa F31

i dwubiegunowa F33),

- 2 osoby – inne depresje (F34 do F39),
- 88 osób – zaburzenia lękowe mieszane, reakcje na stres (F40 do F48),
- 18 osób – upośledzenia umysłowe (F70, F71, F72),
- 214 osobom nie postawiono konkretnego rozpoznania (obserwacje stanu psychicznego F99).

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku w 2010 r. Zespół Poradnictwa Rodzinnego, który realizuje zadania w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, psychoterapii oraz poradnictwa prawnego, udzielił 740 konsultacji. Najwięcej konsultacji udzielono w Gminie Otwock – 409, następnie w Gminie Karczew – 110, Józefów – 75, Celestynów – 54, Wiązowna – 31, Sobienie Jeziory – 18, Kołbiel – 15 i Osieck – 1 konsultacja.

Liczba konsultacji udzielonych przez psychologów z podziałem na rodzaj problemu:

- psychoterapia indywidualna – 167,
- problemy emocjonalne – 97,
- problemy rodzinne o różnym podłożu (oprócz przemocy, rozwodu, kryzysu małżeńskiego) – 101,
- problemy rodzinne (rozwód) – 89,
- problemy wychowawcze – 71,
- kryzys małżeński,
- konsultacje dla rodzin zastępczych i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych – 34,
- problemy rodzinne (przemoc) – 33,
- problemy alkoholowe – 23,
- psychoterapia małżeńska – 19,
- problemy psychiatryczne – 15,
- konsultacje dla dzieci i młodzieży kierowanych przez pedagogów szkolnych – 12,
- konsultacje dla ofiar wypadków – 11,
- problemy związane z przeżywaniem żałoby – 6,
- interwencje kryzysowe – 3,
- psychoedukacja – 1.

7. Pomoc społeczna w powiecie otwockim

Na terenie powiatu otwockiego zadania z zakresu pomocy społecznej o charakterze ponadgminnym

wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które współpracuje z innymi powiatowymi jednostkami organizacyjnymi oraz gminnymi i miejskimi ośrodkami pomocy społecznej, Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz organizacjami pozarządowymi, które prowadzą działalność statutową w zakresie promocji i pomocy rodzinie oraz pomocy społecznej.

Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku – ul. Sosnowa 4, 05-400 Otwock,
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Karczewie – ul. Warszawska 28, 05-480 Karczew,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Józefowie – ul. Skłodowskiej 5/7, 05-420 Józefów,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązownie – Radiówek 25, 05-462 Wiązowna,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobieniach Jeziorach - ul. Garwolińska 16a, 08-443 Sobienie Jeziory,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecku – ul. Rynek 1, 08-445 Osieck,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Celestynowie – ul. Regucka 3, 05-430 Celestynów,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołbieli – ul. Szkolna 1, 05-340 Kołbiel.

8. Cele Programu:

Cel główny programu:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cele szczegółowe Programu:

- 1.1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
- 1.2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
- 1.3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 1.4. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysowych.

Cel główny programu:

2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

- 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
- 2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
- 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

9. Priorytety

9.1. Upowszechnienie wiedzy o problematyce zdrowia psychicznego w:

- placówkach oświatowych,
- środowisku lokalnym,
- miejscu pracy

z uwzględnieniem w szczególności problemów osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin, a także ogólnej problematyki uzależnień i zaburzeń psychicznych.

9.2. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez:

- tworzenie grup wsparcia,
- pracę z osobami uzależnionymi,
- szkolenie osób promujących wiedzę o zdrowiu psychicznym w środowisku lokalnym (np. pedagodzy szkolni, psycholodzy),
- zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej,
- wspieranie form zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi.

9.3. Tworzenie mechanizmów współpracy pomiędzy lokalnymi jednostkami zajmującymi się problematyką zdrowia psychicznego w powiecie otwockim.

Program promocji zdrowia psychicznego

Cel główny 1.: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy 1.1.: upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Planowany termin realizacji
1.	Szkolenia dla pedagogów w szkołach ponadgimnazjalnych z zakresu problematyki zdrowia psychicznego oraz form udzielania pomocy	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Otwocku, organizacje pozarządowe	Liczba osób biorących udział w szkoleniu	Środki zewnętrzne	2012
2.	Warsztaty, prelekcje skierowane do dzieci i młodzieży uczącej się	Pedagodzy szkolni	Liczba osób objętych psychoedukacją	Programy ogłaszane przez Ministerstwo Zdrowia	2012-2015
3.	Trening zastępowania agresji (1 klasa gimnazjum, 1 klasa szkoły średniej)	Realizator zewnętrzny	Liczba osób objętych treningiem	Środki samorządowe	2012-2015
4.	Upowszechnienie wiedzy o Ogólnokrajowym Telefonie Kryzysowym 116 123 – Poradni Telefonicznej dla osób w kryzysie emocjonalnym (ulotki, strona internetowa)	Starostwo Powiatowe w Otwocku	Liczba publikacji, ulotek	Środki samorządowe	2011-2015

5.	Edukacja młodzieży szkół ponadgimnazjalnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego: umiejętność radzenia sobie ze stresem, profilaktyka spożywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, itd.), profilaktyka uzależnień od alkoholu.	PCPR, Komenda Powiatowa Policji w Otwocku	Liczba osób objętych programem w danym roku	Środki zewnętrzne	2012-2015
6.	Edukacja rodziców/opiekunów prawnych w zakresie potrzeb psychicznych dziecka, profilaktyki, występujących zaburzeń emocjonalnych i wychowawczych.	Pedagodzy szkolni (podczas zebrań rodziców)	Liczba osób biorących udział w zebraniu	Środki własne	2012-2015

Przewidywane rezultaty:

- pogłębienie wiedzy o zdrowiu psychicznym wśród mieszkańców powiatu otwockiego,
- dostarczenie wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do zachowania zdrowia psychicznego,
- podniesienie kompetencji pedagogów szkolnych.

Grupa docelowa:

- młodzież uczęszczająca do szkół powiatu otwockiego,
- pedagodzy szkolni,
- rodzice i opiekuni prawni,
- osoby będące w kryzysie.

Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym

Cel główny: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy: zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Planowany termin realizacji
1.	Zadania określone w „Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla powiatu otwockiego na lata 2011 – 2015”.	PCPR	Liczba osób objętych programem w danym roku	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne	2011-2015
2.	Zadania Zespołu Poradnictwa Rodzinnego	PCPR	Liczba osób korzystających z porad	Środki własne, realizatorów, środki zewnętrzne	2011-2015
3.	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR	Liczba osób korzystająca		2011

Przewidywane rezultaty:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie,
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
- stworzenie standardów „najlepszych praktyk” we wsparciu rodzin, w których występuje przemoc.

Grupa docelowa:

- środowisko rodzinne – osoby stosujące przemoc, osoby, wobec których stosuje się/stosowano przemoc, świadkowie przemocy,
- osoby współpracujące z ofiarami/sprawcami przemocy w rodzinie (policjanci, prokuratorzy, kuratorzy, pracownicy pomocy społecznej, pedagodzy/psycholodzy itp.).

Program informacyjno-edukacyjny, sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałający dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel główny 1.: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy 1.3.: zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Planowany termin realizacji
1.	Stworzenie lokalnych programów psychoedukacyjnych kształtujących postawę akceptacji	Poradnia Zdrowia Psychicznego	Przygotowany program	Programy ogłaszane przez Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Edukacji Narodowej	2012-2015
2.	Stworzenie lokalnych grup wsparcia dla rodzin osób chorujących psychicznie	Poradnia Zdrowia Psychicznego/PCPR	Liczba grup	Środki własne	2012-2015
3.	Przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej objawów, przebiegu, następstw i możliwości leczenia zaburzeń psychicznych	Poradnia Zdrowia Psychicznego	Liczba kampanii, liczba uczestników konferencji, ilość felietonów informacyjnych w lokalnej prasie/na stronie internetowej	Środki samorządowe, środki zewnętrzne	2012-2015
4.	Opracowanie informatorów/przewodników dot. możliwości i form otrzymania pomocy, wsparcia	Poradnia Zdrowia Psychicznego, Starostwo Powiatowe, PCPR, PUP	Liczba publikacji	Środki zewnętrzne, środki samorządowe, środki własne organizacji pozarządowych	2011-2015

Przewidywane rezultaty:

- zmiana postaw społecznych, a co za tym idzie zmniejszenie upośledzenia społecznego wśród mieszkańców powiatu,
- zmniejszenie skali zjawiska stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin,

Grupa odbiorców:

- osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz członkowie ich rodzin,
- środowisko lokalne.

Program poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.

Cel główny 2.: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.2.: upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Planowany termin realizacji
1.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy (zapewnienie opieki, terapii i rehabilitacji)	PCPR	Liczba uczestników w danym roku	Środki zewnętrzne (województwo, PFRON)	2011-2015
2.	Wspieranie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	PCPR	Liczba uczestników w danym roku	Środki zewnętrzne, środki samorządowe	2011-2015
3.	Zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej dla osób chorych psychicznie	PCPR	Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w danym roku	Środki zewnętrzne (województwo)	2011-2015

Przewidywane rezultaty:

- rozszerzenie pomocy społecznej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zróżnicowanie i unowocześnienie pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Grupa docelowa:

- osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Program rozwoju zróżnicowanych form wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel główny: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.3.: aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Forma realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Planowany termin realizacji
1.	Promowanie zdrowia psychicznego w miejscu pracy	Promowanie zdrowia psychicznego w miejscu pracy: - uświadomienie pracodawcom konieczności walki ze stresem, który prowadzi do zaburzeń lękowych, depresji i wypalenia, - konieczność legalizacji zatrudnienia i odpowiednich warunków pracy (bezpieczeństwo, dostarczanie informacji, integracja społeczna, równouprawnienie płci).	Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku	Liczba wydanych ulotek, Liczba wizyt w zakładach pracy	Fundusz Pracy	2012-2015
2.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej poprzez poradnictwo zawodowe i szkolenia zawodowe dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Kierowanie na porady specjalistyczne - psychologiczne	Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku	Liczba wydanych skierowań	Fundusz Pracy	2011-2015
3.	Zróżnicowanie form wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości	- staż, - prace interwencyjne, - roboty publiczne,	Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku	Liczba osób korzystająca ze wsparcia	Fundusz Pracy, PFRON	2011-2015

	społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	- wyposażenie i doposażenie miejsca pracy itp.				
4.	Aktywna współpraca z jednostkami działającymi po to, aby zidentyfikować i uwzględnić korzyści wynikające z inwestowania w zdrowie psychiczne w obszarze wysokiego ryzyka (OPS, PCPR, Policja, Sądy)	Spotkania, kontakty	Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku	Liczba spotkań, kontaktów z pracownikami wymienionych jednostek	-	

Przewidywane rezultaty:

- poprawa społecznego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- wzrost samooceny i poczucia własnej wartości u osób z zaburzeniami psychicznymi,
- poprawa statusu materialnego osób z zaburzeniami poprzez osiąganie własnych dochodów,
- wykształcenie nawyków higieny pracy wśród pracodawców,
- wzrost liczby pracodawców zatrudniających legalnie
- budowanie zdrowych środowisk pracy,
- zwiększenie integracji jednostek.

Grupa docelowa:

- osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- lokalni pracodawcy,
- osoby długotrwale bezrobotne.

Przewodniczący Rady

Tomasz Atłowski